

ETT BEKÄNNELSEDRAMA OM ATT HITTA VÄGEN TILLBAKA.

Låt mig bara gå

RIKSTEATERN

AV & REGI **LORAN BATTI**
MED **NADIA HUSSEIN** OCH **SRDJAN NEDZIPOVSKI**

LÄRARHANDLEDNING

Om lärarhandledningen

Denna lärarhandledning från Riksteatern är ett stöd för dig som ser föreställningen *Låt mig bara gå* med dina elever. Här får du en rad praktiska förslag på hur du kan fördjupa föreställningsupplevelsen i klassrummet. Se innehållet i denna handledning som ett smörgåsbord där du väljer vad du anser är relevant för dig och dina elever.

Före turnéstart tar vi även fram ett extra förberedelsematerial riktat till dig med elever i behov av särskilt stöd. I materialet får du fördjupad information om förutsättningarna för föreställningen, både det praktiska runtomkring och själva innehållet. Både lärarhandledningen och det extra förberedelsematerialet hittar du på www.riksteatern.se/latmigbaraga

Vänliga hälsningar

Riksteatern Barn & Unga

Om Riksteatern Barn & Unga

Riksteatern bjuder in barn och unga till världar som de både kan spegla sig i och inspireras av. Vi litar på den unga publiken och möter året runt barn och unga i hela Sverige på deras egna villkor med modig, samtida och angelägen scenkonst. Det har vi gjort ända sedan 1964 då Riksteatern blev den första svenska teaterinstitutionen med en verksamhet som helt riktade sig till barn och unga i skolan.

Om föreställningen *Låt mig bara gå*

Handlingen i korthet

Kawa är en ung kille med ett tungt förflutet. Bara 15 år gammal har han i ett slagsmål på skolgården orsakat en annan pojkes död, något som präglat hans liv sedan dess. Vardagen har varit tätt bunden till Kriminalvården och olika former av ungdomsvård, men nu har stunden äntligen kommit för det sista samtalet med den kvinnliga psykolog som följt honom under åren. Från det att hon skriver under pappren är han fri. Men psykologen har ett sista krav – att Kawa för första gången på flera år ska ringa sin mamma. En person han hellre skulle dö än behöva möta igen. En psykologisk maktkamp tar nu vid där varken Kawa eller psykologen avser att ge vika. Dödläget släpper inte förrän de båda tvingats syna och erkänna obekväma sanningar om sig själva.

Bra att veta

Föreställningen är 60 minuter lång utan paus.

Regissören har ordet

”Vi måste lyssna på unga – även när de skriker”

Jag hade min första teaterupplevelse när jag var 13 år. Det var när jag genom fritidsgården såg *Dracula*. Nu kanske du tror att detta är en klassisk berättelse då teatern berörde mig så mycket att jag bestämde mig för att bli dramatiker. För mig blev det helt tvärtom. En kvart in i pjäsen såg jag och de andra ungdomarna på varandra och tänkte: ”Vad fuck är det här?” Vi kunde helt enkelt inte relatera – vare sig till språket eller karaktärerna – så vi drog därifrån utan att se färdigt pjäsen.

Låt mig bara gå handlar om ensamhet, acceptans och försoning. Med sig själv men också med den man hatar. Som vuxen med distans till sina unga erfarenheter är det lättare att upptäcka de samband och beteendemönster som kan vara omöjliga att se när du som ung är mitt i det som pågår. När det blåser som hårdast under tonårstiden är det viktigt att finna en trygg punkt som man kan förlita sig på. Det kan vara en förälder eller ett syskon men lika gärna en tränare eller en lärare.

Jag tror att vi behöver lyssna på våra ungdomar, även när de skriker. För vad sägs egentligen bakom allt skrik och alla svordomar? Vad döljer sig mellan raderna? Är det ett rop på hjälp?

Jag vill hoppas och tro att unga kommer att kunna relatera till pjäsen, både till den faktiska handlingen och till det som sägs mellan raderna. Kanske kan den bidra till att vi börjar se och förstå varandra på nya sätt, och kanske att den till och med leder till att vi berättar för dem vi älskar vad de betyder för oss. För i slutet av dagen går vi alla runt med hjärtan fulla av ärr.

Loran Batti
Regissör

Rekvisita

Så här förbereder du dig och eleverna inför föreställningen

Den viktigaste uppgiften du som lärare har inför föreställningen är att skapa trygghet och nyfikenhet. Undvik därför att ge uppgifter i förväg, utan fokusera istället på att informera om vad det är för slags föreställning och de praktiska förutsättningarna runt omkring, som var ni ska vara och hur lång föreställningen är. I det här fallet 60 minuter. Bra delar ur handledningen att gå igenom tillsammans innan är "Om föreställningen" och "Ordlistan".

Om eleverna är ovana vid scenkonst kan det också vara bra att prata om vad det innebär att gå på en föreställning och hur det exempelvis skiljer sig från att se på film. Vad har eleverna för förståelse och förväntningar? Fundera också över hur dina förväntningar ser ut och vad du behöver ha koll på för att vara trygg i upplevelsen?

Varje skola har sina rutiner kring elevers användande av mobiltelefoner på skoltid. Oavsett hur riktlinjerna ser ut på din skola, ser vi gärna att eleverna uppmanas att helt stänga av sina mobiltelefoner eftersom dessa annars utgör en onödig distraktion för både publik och ensemble.

Om möjligt se över schemaläggningen så att eleverna inte behöver komma med andan i halsen från tidigare lektioner. Det är mycket lättare för den som inte har stress i kroppen att vara närvarande i rummet och ta till sig föreställningen.

Se information om extra förberedelsematerial för elever med särskilda behov på sid 2.

Under föreställningen

Låt eleverna uppleva och engagera sig i scenkonsten utifrån sina perspektiv och sina förutsättningar. Barn, även tonåringar, har en förmåga att ge sig hän i scenkonstupplevelser som de flesta vuxna vant sig av

vid. Den hängivenheten kan ta sig olika uttryck. En del sitter tysta men andra reagerar både med kropp och röst på det som händer på scen. Skådespelarna och teamet från oss delar ditt ansvar för publiken och har tränat på hur de ska möta elevernas energi. Det bästa du kan göra för dina elever är att uppleva föreställningen tillsammans med dem. Skulle det uppstå en situation som gör att du som lärare behöver agera, försök om möjligt göra det på ett sätt som inte stör den övriga publiken. Ofta kan det räcka med en hand på en axel eller att sätta sig där det verkar uppstå oro eller stök. Vi vill att alla, så långt det är möjligt, håller sig på sina platser under hela föreställningen då rörelse ut och in ur lokalen stjäl fokus både för publiken och skådespelarna på scenen. Men om någon verkligen behöver lämna rummet är det självklart okej. Vi rekommenderar att ni är minst två vuxna per klass med på föreställningen så att en lärare har möjlighet att följa med ut om det skulle behövas.

Om du är osäker på vad som kan förväntas av dig som lärare kan du alltid fråga produktionens turnéledare på plats före föreställningen.

Du kan också läsa mer i vår skrift *Att öppna nya världar* eller på riksteatern.se/foreochefter

Efter föreställningen

Var generös med tiden efter föreställningen. Låt upplevelsen sjunka in utan stress. Några kommer att berätta direkt vad de tänkte och tyckte medan andra vill fundera för sig själva. Använd stunden efter föreställningen till att lyssna till de spontana reaktionerna och vilka tankar och funderingar som dröjer sig kvar hos eleverna. Dessa kan sedan fångas upp inom ramen för ett efterarbete.

Eftersamtal

Ett eftersamtal är ofta uppskattat och för många viktigt då det ger eleverna möjlighet att gemensamt processa sina intryck och fördjupa sin upplevelse. Ett sådant samtal behöver alltid utgå från elevernas behov. Det innebär att det ska finnas en inbjudan, men inget tvång, att dela med sig av sin upplevelse. För att skapa en genuin känsla av frivillighet och trygghet behöver samtalet formas som just ett samtal och inte som en redovisning av en skoluppgift. Uppmuntra alla att utgå från sig själva. Förkunskaper, erfarenheter och dagsform kan ha stor påverkan på den enskildes upplevelse och ingen tolkning är mer sann eller rätt än någon annans.

Det finns en mängd olika sätt att genomföra den här typen av samtal på. Här följer en enklare beskrivning av samtalsmodellen *En väv av tecken* som är den metod för konstnärliga samtal som vi på Riksteatern Barn & Unga använder oss av. Inom ramen för samtalet är det fullt möjligt att integrera andra pedagogiska grepp som att exempelvis låta eleverna skapa i bild eller skriva korta tankar på post-it-lappar. Känn dig fri att hitta en form som passar dig och dina elever.

Repetitionsbild

Konstnärlig analys – en väv av tecken

1. Beskriv

Beskriv för varandra vad ni minns av föreställningen. Hur såg platsen ut? Vilka karaktärer var med? Fanns det likheter och skillnader? Vad var samma genom föreställningen och vad förändrades? Försök hålla beskrivningarna fria från värdering och tolkning. Att fokusera på det neutrala och konkreta gör det enklare för alla att delta. Om ni uppfattat något olika kan ni fundera på om och hur det påverkat er tolkning och upplevelse.

2. Tolka

Vad kan alla dessa saker ni beskrivit vara tecken på? Finns det detaljer som ger oss ledtrådar om vilken tid föreställningen utspelar sig i eller om karaktärernas relationer och drivkrafter? Vad tror vi att föreställningen som helhet vill berätta för oss? Utgå från att alla konstnärliga val som gjorts är medvetna. Alla olika tolkningar är välkomna och målet är inte att komma överens om en gemensam ”rätt” tolkning utan att lyfta olika möjligheter och perspektiv.

3. Reflektera

I det sista steget öppnas samtalet upp för det egna tyckandet och tänkandet. Vilka associationer och minnen dyker upp? Vad tycker jag om detta? Reflektionen kan ske både i grupp och individuellt. Det viktiga är att eleverna ges en möjlighet att formulera sina egna tankar om föreställningen, med stöd i det gemensamma samtalet.

Även om samtalsmodellen följer en tydlig form med olika steg kommer du antagligen märka att samtalet tenderar att röra sig mellan de olika delarna. Detta är helt okej så länge samtalet upplevs som givande och intressant. Här följer några exempel på frågor som du kan ställa för att styra och öppna upp samtalet.

- Kan du beskriva vad det var som gjorde att du tyckte att fonden var ful/fin?
- Kan du förklara för mig vad som hände som om jag inte varit där?
- Vad tror du Kawa menade när han sa så?
- Okej, du tänkte att någon annan styrde radion. Var det någon som tänkte något annat?
- Om det nu var så att psykologen gjorde som hon gjorde för att hon var i sorg, vad tycker ni om det?

Verktyg för goda samtal i skolan

Detta är ett utdrag ur *Handbok för samtal i skolan* som är utgiven av BRIS. Hela handboken finns som PDF och går att ladda ner gratis på BRIS hemsida. En direktlänk till skriften finns i länklistan i slutet av denna handledning.

Lyssnandet – en grundförutsättning för samtal och lärande

En pedagog har flera hundra interaktioner med elever varje dag. Samtal är en självklar del av vardagen, vi pratar med varandra hela tiden utan att kanske fästa så stor vikt vid det. Samtidigt går det att ägna ett helt liv åt att utveckla vår förmåga till samtal, vår förmåga att skapa goda relationer och att laga de relationer som naggats i kanten.

En central del i mötet mellan två personer som befinner sig på olika hierarkiska nivåer är att personen i överläge bjuder in till ett klimat där det är möjligt för den andra att växa. För att göra det måste vi kunna lyssna. Det kan kännas som något passivt, något man kan automatiskt. Men det är skillnad på att höra vad någon säger och att verkligen lyssna. Ofta värderar vi lyssnande som egenskap väldigt högt hos andra, vi uppskattar människor som vi upplever tar till sig det vi har att säga. Ibland, kanske oftare i samtal med elever än med vuxna, tenderar vi vuxna att bara vänta på att eleven ska prata klart innan vi kan säga det vi hela tiden hade tänkt säga. Vi talar då till eleven snarare än med. Ett sådant förhållningssätt fångar inte potentialen i lyssnandet, det som händer när vi låter eleven komma till tals på riktigt, på sitt sätt och i sitt tempo. Där vi också tar in det som sägs och skapar en tvåvägskommunikation.

Vår lust att lyssna på andra är ofta tätt sammankopplad med i vilken utsträckning vi själva blir lyssnade på. När vi vill att en elev ska kunna lyssna på oss måste vi alltså lära oss att först lyssna på eleven. Det kan vara svårt. Samtal och bemötande blir extra svårt i relation till de individer som utmanar oss på olika sätt, har beteenden som vi upplever som svåra att hantera. Men i relationer där det finns extra utmaningar är samtalen också extra viktiga.

Vad kännetecknar ett bra samtal med barn? Fyra ord som ringar in mycket av det som behöver finnas.

- Omtanke
- Tid
- Tålmod
- Intresse

Våga fråga.

Sätt ord på det som är svårt. Att ensam bära på svåra saker är mycket tyngre än orden i sig. Våga vara konkret och direkt. Prata inte runt problemen utan adressera dem, visa att du är nyfiken på hur barnet upplever situationen.

Säg till exempel:

”Jag har uppmärksammat att du är mycket ensam i skolan, hur är det för dig?”

”Jag har funderat lite kring hur du har det hemma hos dig, vill du berätta något om det?”

”Har du någon gång blivit utsatt för något som inte känts bra i skolan?”

Diskussioner om sådant som teamet behöver ta hänsyn till med anledning av att föreställningen spelas i klassrumsmiljö.

Fördjupande aktiviteter i klassrummet

Diskussionsövning: Att mötas som unga och vuxna

Välj ut någon eller ett par situationer från föreställningen där det uppstår konflikt mellan Kawa och psykologen. Ni kan välja fritt eller plocka någon av situationerna nedan:

- Kawa ifrågasätter varför psykologen ställer så många frågor om hans samtal med sin mamma.
- Psykologen vill inte skriva på Kawas papper eftersom han säger att han inte tänker följa deras plan. Kawa anser att hon bryter överenskomsten att hon skulle skriva på om han ringde sin mamma. Diskutera sedan tillsammans:
- På vilket sätt hjälper eller försvårar de olika karaktärernas beteenden deras möjligheter att lösa konflikten?
- Har båda samma ansvar för att komma överens? Varför? Varför inte?
- På vilket sätt tror du att relationen och deras möjligheter att nå varandra förändrats om de inte varit psykolog/patient utan förälder/barn eller lärare/elev?
- Vad tror du är bästa sättet att bemöta någon som är i affekt, där ilskan helt tagit över?

Unga och vuxnas frihet och ansvar

Läs upp följande frågor för hela klassen och låt eleverna ställa sig på olika sidor av klassrummet beroende på om de svarar ja eller nej på frågorna nedan.

- Borde Kawa hållit sig till den överenskomna planen?
- Borde Kawa ringt sin mamma?
- Utifrån det som hände under sessionen, borde psykologen skrivit under Kawas papper?

När alla valt sida kan ni diskutera om det var lätt eller svårt att svara på frågan och om det fanns några som hellre velat ställa sig mittemellan.

Utveckling av övningen: Debattduell

Ställ två stolar mittemot varandra. Låt en från varje sida från övningen ovan sätta sig på stolen. De får nu en minut var på sig att ostört argumentera för sin sida. När de är klara får två nya kliva in. Detta kan hålla på under en begränsad tid eller tills alla som velat fått möjlighet att ta plats i stolen. Under debatten är det också fritt för dem som står på sidorna att byta sida om argumentationen får dem att tänka om.

Vad händer sedan?

I slutet av pjäsen skriver psykologen på Kawas papper och han blir en fri man. Kawa väljer också att ringa sin mamma. Vad tror du händer sedan? Skriv en kort berättelse om Kawas första tid i frihet. Om du vill kan du ta inspiration från diskussionerna mellan psykologen och Kawa som inte löses under pjäsen. Åker han till Spanien eller pluggar han istället? Fortsätter de hålla kontakten och vad händer med hans relation med sin mamma nu när han tagit initiativet att ringa henne?

Det går också att som lärare ta avstamp i dessa frågor för att öppna upp ett samtal i klassen om vad som krävs för att gå vidare och försonas med sitt förflutna när man gjort eller utsatts för något livsomvälvande. Är det möjligt eller ens något att sträva efter?

Ortenytt

En figur som inte är närvarande som fysisk person i rummet, men som ändå är en viktig del i berättelsen, är radioprogrammet Ortenytt.

Reflektera i grupper:

- På vilket sätt upplever du att det som sägs i radion relaterar till och speglar det som händer i det fysiska rummet?
- Hur tror du/ni att samtalet hade sett ut och avslutats om inte radion hade varit där?

- Radion slår på och av sig själv vid flera tillfällen. Hur kan det tolkas? Vem eller vad är det som styr radion, om något?

Vidareutveckling: Fler karaktärer vi inte ser

I berättelsen finns flera figurer som inte finns gestaltade med fysiska kroppar i rummet. Ta en karaktär i taget i helklass och diskutera deras funktion och betydelse för karaktärerna och berättelsen. Vilka teater tekniska verktyg kan ni hitta i föreställningen som visar på dessa karaktärers närvaro?

- Pojken som Kawa dödade
- Psykologens son
- Kawas kompisar från Gottsunda
- Kawas kompis från fängelset
- Kawas föräldrar

Unga i kriminalvården

Berättelsen om hur Kawa omhändertagits av samhället efter att han blivit dömd för dråp är helt fiktiv och gör inga anspråk på att skildra hur det faktiskt går till i verkligheten. Men vi kan använda Kawas berättelse för att undersöka hur det fungerar på riktigt och hur vi skulle vilja att det fungerade.

Denna övning kan göras individuellt, i par eller mindre grupper.

1. Skriv ner hur du tror att det går till när en ung person blir dömd för ett grovt brott. Vad i Kawas berättelse tror du stämmer överens med verkligheten och vad tror du fungerar annorlunda?
2. Gör egna efterforskningar om hur det faktiskt går till. Vilka myndigheter involveras och vad har den dömd för rättigheter och skyldigheter att delta i olika former av rehabilitering?
3. Skriv en argumenterande text om hur du tycker att det borde se ut. Är det bra som det fungerar idag eller skulle du vilja ändra något? Varför?

Föreställningen och läroplanen

Här nedan följer exempel på delar ur grundskolans läroplan som på olika sätt knyter an till innehållet i föreställningen.

Skolans värdegrund och uppdrag

FÖRSTÅELSE OCH MEDMÄNSKLIGHET

Skolan ska främja förståelse för andra människor och förmåga till inlevelse.

Övergripande mål och riktlinjer

KUNSKAPER

Skolan ska ansvara för att varje elev efter genomgången grundskola kan använda och ta del av många olika uttrycksformer såsom språk, bild, musik, drama och dans samt har utvecklat kännedom om samhällets kulturutbud.

Kursplanen i Svenska

SYFTE

I mötet med olika typer av texter, scenkonst och annat estetiskt berättande ska eleverna ges förutsättningar att utveckla sitt språk, den egna identiteten och sin förståelse för omvärlden.

CCENTRALT INNEHÅLL ÅK 7–9

Tala, lyssna och samtala

- Olika former av samtal. Att delta aktivt, uttrycka känslor, tankar och kunskaper, lyssna, ställa frågor och föra resonemang, samt formulera och bemöta argument.

Texter

- Texter i digitala miljöer samt andra texter som kombinerar ord, bild

och ljud. Språkliga och dramaturgiska komponenter samt hur uttrycket kan samspela med varandra, till exempel i filmiskt berättande, teaterföreläsningar och webbtexter.

Språkbruk

- Skillnader i språkanvändning beroende på syfte, mottagare och sammanhang. Språkets betydelse för att utöva inflytande.
- Språkbruk i Sverige och Norden. Några svenska dialekter och sociolekter. Framträdande skillnader och likheter mellan de nordiska språken. De nationella minoritetsspråken i Sverige och deras ställning i samhället.

Kursplanen i Samhällskunskap

SYFTE

Undervisningen i ämnet samhällskunskap ska ge eleverna förutsättningar att utveckla...

... kunskaper om sociala, ekonomiska, politiska, rättsliga och mediala förhållanden och strukturer i samhället.

... förmåga att analysera samhällsfrågor ur olika perspektiv och kritiskt granska hur de framställs i olika källor.

CENTRALT INNEHÅLL ÅK 7–9

Individer och gemenskaper

- Människors identiteter, ekonomiska resurser och möjligheter i samhället och hur dessa kan påverkas av bland annat socioekonomisk bakgrund, kön, ålder och etnicitet. Begreppen makt, rättvisa, jämlikhet och jämställdhet.

Rättigheter och rättsskipning

- Rättssystemet i Sverige och principer för rättssäkerhet. Möjliga orsaker till och konsekvenser av olika typer av kriminalitet, till exempel korruption, våldsbrott, sexualbrott och hedersrelaterat våld och förtryck. Kriminalvårdens uppgifter.

Ord och uttryck

Aina	Polis
Abow	Utropsord, ungefär som wow, shit, oj
Amana	Förstärkningsord
Ambivalent	När en person upplever kluvna eller motstridiga känslor inför något.
Baxa	Stjåla
Beckna	Sälja något, oftast knark
Behandlingshem	En vårdinstitution där personer som med sjukdomar eller beteenden som innebär en fara för dem själva eller andra bor och får vård under sin behandlingstid. Oftast rör behandlingen någon typ av missbruk. Behandlingshem kallas också för HVB (Hem för vård och boende). En annan variant är så kallade Paragraf 12-hem eller SIS-hem (se nedan).
Behandlingsplan	En plan för att möjliggöra samordning och överblick för både patient och vårdgivare. Förvaltningsrätten kan begära att ta del av både vårdplaner och planering framåt för att bedöma om en patient som dömts till vård exempelvis kommer att fortsätta sin medicinering och inte faller tillbaka i brottslighet innan beslut om slutlig frigivning tas.
Bram	Bror
Buggad	Att vara avlyssnad. Att någon placerat en enhet digitalt i exempelvis någons mobil eller fysiskt i någon närhet för att höra dina samtal och/eller se dina meddelanden.

Dråp	Ett brott där någon avsiktligt dödat en annan person, men där det finns omständigheter som gör att det inte anses lika allvarligt som mord, exempelvis om offret hotat eller misshandlat gärningspersonen.
Filosofi/Filosofisk	Filosofi är vetenskapen om de grundläggande villkoren för vetandet, tillvaron och moralen. Filosofiskt tänkande är att undersöka och kritiskt granska frågor som inte har några självklara svar.
Frivård	Kriminalvård där den dömda inte sitter i fängelse utan är kvar ute i samhället. Inom frivården ingår villkorlig dom, fotboja, samhällstjänst, skyddstillsyn och ungdomsövervakning.
Förlora fotfästet	Tappa kontrollen över sin tillvaro
Förundersökning	Utredning av ett brott. Efter förundersökningen beslutar en åklagare om att gå vidare och väcka åtal eller inte.
Fysiologiska suckar	Andningsteknik för att minska stress som följer mönstret två inandningar följt av en längre utandning.
Guzz	Tjej
Jalla	Kom igen
Kattig	Snygg
Klippa någon	Döda någon
Kriminalvården	Statlig myndighet med ansvar för fängelser, häkten och frivård
Lack	Förstärkningsord

Lax	I det här sammanhanget slanguttryck för tusen kronor.
Manipulativ	En person som är manipulativ försöker ändra tankar och beteenden hos andra genom dolda och bedrägliga metoder, exempelvis lögner.
Psykos	Sjukdomstillstånd där verkligheten upplevs förändrad och personen har svårt att skilja mellan fantasi och verklighet.
Rom byggdes inte på en dag	Uttryck som visar att det krävs tid för att skapa stora och/eller betydelsefulla saker.
Romeo	Romantisk kille. Anspelar på den manliga huvudpersonen i William Shakespeares pjäs <i>Romeo och Julia</i> om två unga förälskade på varsin sida i en familjefejd.
Session	Möte, sittning, sammankomst
SIS	SIS står för Statens institutionsstyrelse. Ett SIS-hem är ett behandlingshem som tar emot unga med våldsamma eller kriminella beteenden inom ramen för Lagen om vård av unga (LVU).
Stödboende	Boendeform för unga 16–20 år som behöver omhändertas men inte har samma vårdbehov som de som placeras på HVB- eller SIS-hem.
Tagga	Sticka/dra iväg
Taggad	Upphetsad, förväntansfull
Torska	Åka fast, förlora
Tragedi	Från början dramatiska berättelser med olyckligt slut. Ordet har sedan utvecklats till att även innefatta katastrofer och sorgliga öden i verkligheten.

Villkorlig dom	En dom där den dömde istället för hårdare straff som fängelse får en prøvotid på två år. Villkorlig dom ges som regel endast till någon som tidigare är ostraffad och kombineras som regel med skadestånd och ibland med samhällstjänst.
VVS	Värme, ventilation och sanitet
Värderad riktning	Att handla i enlighet med sina egna grundläggande värderingar. Begreppet används framför allt inom terapiformen ACT (Acceptance and Commitment Therapy) som syftar till att acceptera sina känslor utan att kontrolleras av dem.
Walla	Kommer ursprungligen från arabiskan och betyder ”vid gud” och används som ”jag svär vid gud” som ett sätt att förstärka det man säger och intyga att det man säger är sant.
Yani	Alltså, det betyder

Repetitionsbild

Historiska, politiska och kulturella referenser

Kurdiska räven

Rawa Majid som går under aliaset *Kurdiska räven* är svensk-turkisk brottsling och allmänt känd som ledare för det kriminella nätverket Foxtrot. Flera kurdiska talespersoner uppmanar till att detta alias ska sluta användas då det bidrar till en negativ stereotyp uppfattning om kurder som kriminella.

Sherlock Holmes

Huvudpersonen i en serie detektivhistorier skrivna av Sir Arthur Conan Doyle. Den första hade den svenska titeln *En studie i rött* och publicerades 1887. I berättelserna löser detektiven Sherlock och hans följeslagare Dr Watson olika brott genom Sherlocks extraordinära intellekt och slutledningsförmåga. Sherlock har gestaltats i film, tv och teater av fler skådespelare än någon annan fiktiv karaktär.

Länktips

Att öppna nya världar – Om att uppleva scenkonst med barn och unga.

https://www.riksteatern.se/globalassets/riksteatern.se-ny/barn-och-unga/att_oppna_nya_varldar_ny24.pdf

Om att gå på teater med ung publik från 13 år.

<https://www.riksteatern.se/barn-och-unga/lorare/att-ga-pa-teater-och-dans-med-barn-och-skolelever/att-ga-pa-teater-med-publik-fran-13-ar/>

Filmad miniföreläsning (ca 15 min) om samtalsmodellen

En väv av tecken.

<https://www.youtube.com/watch?v=4ze8WBneIUs>

Ta del av ungas dikter och prosatexter skrivna inifrån SIS-hem.

<https://www.stat-inst.se/var-verksamhet/vard-av-unga/sis-unga-berattar/>

BRIS – Stöd och råd för vuxna

<https://www.bris.se/for-vuxna/stod-och-rad/>

BRIS – Handbok för samtal i skolan

https://www.bris.se/globalassets/pdf/skola/bris_samtal-i-skolan_ensidig.pdf

Delaktighet i praktiken – bli en av våra referensklasser

En referensklass tar del av den konstnärliga processen och tycker till om hela eller delar av en föreställning medan den skapas. På detta sätt är eleverna med och formar föreställningen. Det kan handla om att läsa manus, tycka till om handling och språk, delta i scenografi-workshop eller se delar ur en föreställning och samtala med regissör och skådespelare. Möten kan ske både fysiskt och digitalt. Alla slags klasser i hela landet är välkomna att anmäla intresse.

Läs mer och anmäl ditt intresse här: <https://www.riksteatern.se/barnoch-unga/larare/bli-en-referensgrupp-eller-provpublik>

Hjälp oss bli bättre

Vi på Riksteatern är måna om att det pedagogiska material vi tar fram är vad du som lärare och pedagog behöver. Därför ser vi gärna att du delar med dig av dina åsikter om denna lärarhandledning till oss. Vad är bra? Vad fungerar mindre bra? Vad har vi missat? Vi vill veta allt, från det stora till det lilla.

Du är varmt välkommen att dela med dig av dina tankar eller återkoppla till oss på barnochunga@riksteatern.se

Skådespelare

Skådespelare i *Låt mig bara gå* är Srdjan Nedzipovski och Nadia Hussein.

Turnerande tekniker/teknisk samordnare

Holger Tistad

Det är vi som jobbar med *Låt mig bara gå*

Medverkande

Nadia Hussein och **Srdjan Nedzipovski**

Konstnärligt team

Manus och regi **Loran Batti**

Dramaturgi **Alexander Charlamov**

Scenografi och kostym **Jenny Kronberg**

Ljuddesign **Leo Goldmann**

Maskdesign **Eva Rizell**

Ljus **Holger Tistad**

Turnerande tekniker/teknisk samordnare **Holger Tistad**

Turnéledare **Nadia Hussein**

Producent **Ann Gustafsson**

Marknadsförare **Linda Persson**

Redaktion lärarhandledning **Beatrice Sehiin Letfors, Joacim Gustafson, Ann Gustafsson**

Konstnärlig ledare Riksteatern Barn & Unga **Malin Axelsson**

Föreställningen är 60 minuter lång.

Läs mer om *Låt mig bara gå* på riksteatern.se/latmigbaraga

RIKSTEATERN

Scenkonst som sätter tankar och känslor i rörelse, för alla överallt.

Närmare 38 000 medlemmar skapar möjligheternas scen och öppnar mötesplatser i hela Sverige.

riksteatern.se/latmigbaraga

Riksteatern

145 83 Norsborg

Tel: 08-531 991 00

info@riksteatern.se · riksteatern.se

RIKSTEATERN

